

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 15 februari 2019

Datum GS-besluit: : 12 maart 2019

Vragen nr. 17

Vragen van de heer **N. Kaptheijns** (PVV) over Provincie moet woningbouw ondersteunen en niet afremmen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 15 februari 2019 door het lid van Provinciale Staten, de heer **N. Kaptheijns** (PVV), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uit een artikel van binnenlandsbestuur.nl (*) blijkt dat de gemeenten in Noord-Holland Noord vinden dat de provincie hun grootste woningbouwideeën onderuit haalt.

Uit een berekening van de provincie blijkt dat Noord-Holland Noord 23.000 woningen moet bouwen in 2040, maar de gemeenten in deze regio willen echter een stap verder gaan. Niet alleen zijn hun woningbouwplannen goed voor in totaal 29.500 woningen, maar men wil ook 40.000 extra woningen bouwen. Volgens een aantal wethouders is dat hard nodig, aangezien de woningmarkt aan alle kanten klem zit.

Echter, de provincie wil dat gemeenten zich vooral richten op nu bouwen en niet op plannen voor later.

De PVV maakt zich grote zorgen over de opstelling van de provincie, aangezien er een enorm woningtekort is in de gehele provincie. Als bijvoorbeeld gekeken wordt naar de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning, dan scoort Noord-Holland erg slecht.

Zo blijkt uit recent onderzoek van RTL Nieuws dat de Top-10 van Nederlandse gemeenten waar iemand het langst op een sociale huurwoning moet wachten volledig uit Noord-Hollandse gemeenten bestaat (**):

- 1) Wormer: 29,4 jaar;
- 2) Hoofddorp: 23,8 jaar;
- 3) Amstelveen: 21,8 jaar;
- 4) Diemen: 21,3 jaar;
- 5) Assendelft: 19,6 jaar;
- 6) Nieuw Vennep: 19,1 jaar;
- 7) Uithoorn: 18,8 jaar;
- 8) Aalsmeer: 17,8 jaar;

9) Purmerend: 17,3 jaar;

10) Koog aan de Zaan: 16,8 jaar.

Deze enorm lange wachtlijsten komen niet alleen omdat er te weinig woningen worden gebouwd, maar ook aangezien gemeenten van het Rijk taakstellingen krijgen om statushouders te huisvesten, waar de provincie toezicht op houdt.

Omdat de PVV het volstrekt onacceptabel vindt dat de Noord-Hollandse woningmarkt compleet vastgeroest is met alle gevolgen van dien voor woningzoekenden, wil ondergetekende aan het College van Gedeputeerde Staten de volgende vragen stellen:

VRAGEN INCLUSIEF BEAANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Bent u ook van mening dat het zeer positief is dat gemeenten in Noord-Holland Noord hoge ambities hebben inzake het realiseren van woningen om de grote woningproblematiek aan te pakken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Wij omarmen de ambitie van Noord-Holland Noord om voldoende woningen te realiseren, zodat de huidige achterstand in de bouwproductie wordt ingelopen. Uitgangspunt is dat de realisatie aansluit bij de woningbouwopgave.

Vraag 2:

Kunt u aangeven hoe alle andere regio's in Noord-Holland scoren met hun bouwambities (ook in het licht van provinciale prognoses)? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Ja, zie bijgaand overzicht.

Huishoudensgroei en groei van de woningvoorraad van 2016 tot 2018

	Huishoudensgroei (prognose)	Huishoudensgroei (werkelijk)	Toename woningvoorraad (werkelijk)
Kop van Noord-Holland	1.000	600	600
West-Friesland	2.100	1.300	1.100
Regio Alkmaar	3.800	2.800	2.400
Regio Waterland	2.200	1.000	600
Gemeente Zaanstad	1.700	1.400	1.100
IJmond	1.000	500	400
Zuid-Kennemerland	2.500	900	1.600
Amstelland-Meerlanden	4.000	2.600	2.200
Gemeente Amsterdam	11.200	11.100	8.300
Gooi en Vechtstreek	3.000	2.000	2.400
Almere/Lelystad	4.500	3.400	2.600
Noord-Holland Noord	6.900	4.700	4.100
Noord-Holland Zuid	25.600	19.600	16.600
Noord-Holland	32.500	24.300	20.700

Bron: Provinciale monitor 2018

Vraag 3:

Deelt u de mening dat het van de zotte is dat de provincie woningbouwplannen onderuit haalt, terwijl Noord-Hollandse gemeenten zo slecht scoren m.b.t. de wachttijd voor een sociale huurwoning? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Wij denken graag mee aan de voorkant over kansrijke plannen, zodat die versneld gerealiseerd kunnen worden. In een enkel geval kunnen plannen geen doorgang vinden vanwege afwegingen die worden gemaakt op basis van de door PS vastgestelde Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Overigens geven de wachttijden van sociale huurwoningen van RTL Nieuws een vertekend beeld, zoals we reeds hebben aangegeven in de beantwoording van de door u en uw collega M.S. Ludriks gestelde statenvragen 1170973/1174738 over de wachttijden voor huurwoningen.

We hebben toen het volgende aangegeven: Veel woningzoekenden in de regio Amsterdam hebben extra inschrijfduur op grond van een overgangsregeling. Dit betreft alle gemeenten die u noemt. Tot enkele jaren geleden werden woningen toegewezen op basis van twee criteria: inschrijfduur voor starters en woonduur voor doorstromers. Bij de afschaffing van woonduur werd deze volledig omgezet in inschrijfduur. Bij veel doorstromers is de inschrijfduur dus eigenlijk de woonduur: de periode vanaf het moment dat ze in hun huidige woning wonen. Hun 'zuivere' inschrijfduur bij verhuring is in werkelijkheid vaak (veel) korter.

Vraag 4:

Heeft de provincie ook woningbouwplannen onderuit gehaald in andere regio's? Zo ja, om hoeveel woningen gaat het in totaal en wat waren de exacte redenen? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord 4:

In totaal heeft de provincie Noord-Holland de afgelopen vijf jaar op vijf plannen¹ met in totaal 151 woningen op basis van de PRV een zienswijze op het bestemmingsplan ingediend. Dit is 0,3% van de totale nieuwbouwproductie (53.400 woningen) over de afgelopen vijf jaar. De reden dat we een zienswijze hebben ingediend heeft per plan een of meerdere van de volgende oorzaken; ligging in weidevogelleefgebied, bollenconcentratiegebied, bufferzone, gebrek aan nut en noodzaak en gebrek aan ruimtelijke kwaliteit.

Vraag 5:

Deelt u de mening dat gemeenten zelf het beste kunnen inschatten wat de behoefte aan woningen is en of plannen haalbaar zijn, en dat ze daarom zo veel mogelijk ruimte dienen te krijgen? Zo ja, op welke wijze wilt u daaraan bijdragen en zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Ja, die ruimte hebben de gemeenten. Gemeenten maken in regionaal verband kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwafspraken. De basis voor deze afspraken is de bevolkingsprognose van Noord-Holland en deze is indicatief van aard. Het is aan gemeenten om te motiveren hoeveel ruimte ze nodig hebben. Zowel vanuit de Rijksladder, maar ook vanuit de PRV en Omgevingsvisie, is het uitgangspunt daarbij dat vanuit oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik, de vraag naar woningen – nu en in de toekomst – leidend is.

Vraag 6:

Volgens gedeputeerde Geldhof wordt er in Noord-Holland Noord nog heel weinig gebruik gemaakt van de 15 miljoen euro die beschikbaar is gesteld om met ambtelijke capaciteit te helpen de woningbouw te versnellen.

Kunt u aangeven waarom Noord-Holland Noord maar heel weinig gebruik maakt van dit budget en wat de provincie doet om gemeenten op dit budget te attenderen? Speelt dit ook in andere Noord-Hollandse regio's? En kan het zijn dat er een ingewikkelde procedure aan ten grondslag ligt? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord 6:

Wij hebben de gemeenten in Noord-Holland Noord over het Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk Bouwen en Versnellen Woningbouwproductie direct na vaststelling door ons (12 december 2017; 137775/1021084) en het beschikbaar stellen van het versnellingsbudget van bijna 15 miljoen euro door Provinciale Staten (op 12 februari 2018 en 12 maart 2018)

¹ Het gaat hier om plannen met meer dan 12 woningen, waarvoor de Rijksladder van toepassing is

geinformeerd en gevraagd om woningbouwprojecten voor versnelling aan te dragen. Om dit te ondersteunen heeft het externe bureau Fakton in opdracht van de provincie en Bouwend Nederland een verdiepingsslag gemaakt om concrete versnellingsprojecten bij gemeenten te inventariseren. Ook is in het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Noord-Holland Noord een oproep gedaan om versnellingsprojecten in te dienen. We zijn nu met de regio's in Noord-Holland Noord in gesprek over de door hun ingediende lijst met versnellingsprojecten.

Er ligt geen ingewikkelde procedure aan ten grondslag. Het Uitvoeringsprogramma gaat juist uit van maatwerk en niet vanuit strikte procedures. Dit vraagt van gemeenten vooral dat zij inzicht hebben in hun eigen woningbouwprojecten en de knelpunten en dat ze de ondersteuningsvraag duidelijk kunnen aangeven.

In de MRA wordt goed gebruik gemaakt van het versnellingsbudget.

Vraag 7:

De gedeputeerde gaf in het artikel ook aan dat gemeenten er verstandig aan doen om aan de slag te gaan waar ze nu al kunnen bouwen.

Kunt u voorbeelden geven van gemeenten die al aan de slag zouden kunnen gaan, maar dat blijkbaar niet willen doen? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord 7:

In de monitor plancapaciteit (www.plan Capaciteit.nl) wordt het aantal plannen van gemeenten en hun planstatus bijgehouden. Hieruit blijkt dat gemeenten voldoende harde woningbouwplannen hebben. Dat zijn plannen die direct gerealiseerd mogen worden. Ondanks deze harde status worden niet al deze woningen door gemeenten gebouwd door een divers palet aan oorzaken. Veel voorkomend is het gebrek aan ambtelijke capaciteit.

Vraag 8:

In het artikel staat het volgende citaat van de gedeputeerde:

“Kan het [een woningbouwplan] binnenstedelijk worden opgelost? Pas daarna ga je het buitengebied in. Dat is ook heel goed, want als je eenmaal bouwt in het buitengebied, is het weg. En buitengebied hebben we nodig. We hebben heel veel wensen wat er in die ruimte moet gebeuren: waterberging, natuur, weiland, energieproductie.”

Uit onderzoek is gebleken dat windmolens en zonnepanelen 90 tot 100 keer meer ruimte nodig hebben om dezelfde energie te leveren als bv. aardgas.

Deelt u de mening dat in het belang van de woningmarkt moet worden afgezien van aardgasloze woningen en energieproductie die het buitengebied opslokt (zoals windturbines en zonneparken), waardoor er mogelijk meer ruimte komt in het buitengebied voor broodnodige woningbouw? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8:

Nee. De reden hiervoor is dat er voldoende woningbouwlocaties en -plannen zijn, die gerealiseerd kunnen worden. Deze worden echter niet gebouwd, waardoor een tekort in de woningbouwproductie is ontstaan. Het probleem is niet een gebrek aan locaties, maar de te lage productie. Om de woningbouwproductie te verhogen is het versnellingsbudget door Provinciale Staten beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen hiervan gebruik maken om hun woningbouwproductie te versnellen.

Vraag 9:

Bent u bereid, gezien het enorme woningtekort in Noord-Holland, om zo snel mogelijk onderzoek te doen naar hoe de ruimtelijke wet- en regelgeving moet worden aangepast om meer bouwen in het buitengebied mogelijk te maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9:

Nee, het antwoord op het woningtekort ligt in versnelling van de woningbouwproductie en niet in locaties in het buitengebied. Zie ook beantwoording vraag 8.

Vraag 10:

De gedeputeerde liet ook in het artikel optekenen:

“De echte opgave is tot 2040 voor het noordelijk deel van de provincie pakweg 24.000 woningen, maar daar bovenop heeft men dus kennelijk een ambitie om er nog 40.000 bij te doen. Maar die moet wel ergens op gebaseerd zijn.”

Bedoelt de gedeputeerde met deze uitspraak dat gemeentebesturen inzake woningbouwplannen maar wat aan het doen zijn? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord 10:

Nee, het is goed dat Noord-Holland Noord ambitie heeft. Een vertaalslag van een ambitie in woningbouwaantallen, in dit geval 40.000 extra vraagt wel om een onderbouwing en fasering. Wij hebben Noord-Holland Noord gevraagd om de onderbouwing van hun ambitie. Noord-Holland Noord heeft aangegeven dat hiervoor allereerst een onderzoek nodig is.

BRONNEN

(*) <http://m.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/noord-hollandse-bouwambities-zijn-te-groot.227695.lynkx>

(**) <https://regiopurmerend.nl/2018/11/15/wachttijd-sociale-huurwoning-in-purmerend-gemiddeld-173-jaar/>